

Verhoogd risico op mondproblemen

In 2015 startten de Stomavereniging en het Academisch Centrum Tandheelkunde (ACTA) een onderzoek naar de mondgezondheid van mensen met een stoma. De afgelopen jaren werd namelijk duidelijk dat mensen met ziekten als darmkanker, colitis ulcerosa en de ziekte van Crohn een verhoogd risico hebben op mondproblemen.

De oorzaak van dit verhoogde risico is nog onduidelijk. Het is belangrijk om erachter te komen of de mondproblemen worden veroorzaakt door de ontstoken darm of dat er een andere oorzaak is, die mogelijk zowel de darm- als de mondproblemen veroorzaakt. Door de mondgezondheid te onderzoeken van mensen bij wie (een deel van) de darm is verwijderd, proberen de onderzoekers een antwoord te vinden op deze vraag. Eind 2015 werd een elektronische vragenlijst verspreid onder de leden van de Stomavereniging. De vragenlijst werd ingevuld door 773 mensen. Hiervan hadden de meesten een ileostoma (36%) of een colostoma (48%). De stoma was bij 12% van de deelnemers aan het onderzoek aangelegd vanwege de ziekte van Crohn, bij 18% vanwege colitis ulcerosa en bij 43% als gevolg van darmkanker.

Voorlopige uitkomsten

Bij het vergelijken van de mondgezondheid van deze drie groepen hebben we een onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen. Vrouwen met een stoma ten gevolge van de ziekte van Crohn melden twee keer zoveel mondproblemen als vrouwen met darmkanker, en anderhalf keer zoveel als vrouwen met colitis ulcerosa. De problemen hebben vooral betrekking op blaren of zweertjes in de mond, rode of witte verkleuringen van het mondslijmvlies, ontstoken mondhoeken, een slechte smaak en een pijnlijke mond. Ook hebben de

Crohn-patiënten met een stoma meer last van gezwollen lippen en tandvleesproblemen. Daarnaast voelen de lippen en de huid van het gezicht droger aan.

Deze mondproblemen waren niet het gevolg van een verschil in tandenpoetsen: alle vrouwen poetsten even vaak hun tanden en ook was er geen verschil in gebruik van middelen om de ruimtes tussen de tanden schoon te maken.

Mannen

Bij mannelijke stomadragers was een vergelijkbare trend zichtbaar. Ook bij mannen met een stoma hebben Crohn-patiënten meer problemen met mondgezondheid dan mannen met een stoma als gevolg van colitis ulcerosa of darmkanker. Op dit moment zijn de studenten die het onderzoek uitvoeren, Christopher Tan en Sumaira Iqbal, druk bezig de onderzoeksgegevens af te ronden. Toch lijkt al voorzichtig een eerste conclusie te kunnen worden getrokken: patiënten met de ziekte van Crohn lopen meer risico op mondgezondheidsproblemen, en dit risico blijft na aanleg van een stoma aanwezig.

Dit suggereert dat niet zozeer de ontsteking in de darm voor de mondproblemen zorgt, maar eerder een algemene gevoeligheid van Crohn-patiënten voor problemen in de mond, die immers het eerste deel van het maag-darmkanaal is. In een van de komende edities van Vooruitgang gaan we nader op dit onderzoek in.

Henk Brand is onderzoeker bij het ACTA